

Řecko na kole 2006

Pohostinnost v motelu v Srbsku

1.den) Je úterý 29. září 2006, 6 hodin ráno a náš autobus s řidiči Standou a Stáňou ještě za tmy vyráží z Přerova na 12,5 denní trasu cyklozájezdu do Řecka (viz obr. 1 Trasa cyklozájezdu). Je nás 25 cyklistů s naloženými koly (treky a silniční kola) v autobuse místo zadních sedadel. Máme před sebou dva dny jízdy v autobuse přes Bratislavu, celé Maďarsko, Srbsko a Makedonii do kempu v řecké Gritse pod bájným Olympem.

Projíždíme Prostějov, na dálniční pumpě u Vyškova dobíráme čtyři kamarády z Vyškova a v Brně Filipa a Romana z Moravských Budějovic. V Petržalce za Bratislavou vjíždíme do Maďarska, kolem Budapešti projíždíme kolem 13 hodiny za krásného počasí. Cesta ubíhá pomalu, ještě že se nám v ledničce chladí plechovková piva Zubr. Blížíme se k srbské hranici a máme trochu obavy ze zdržování srbskými a později makedonskými celníky – slyšeli jsme o prohlídkách autobusových zájezdu leccos – pro ten případ vezeme navíc Mallbora a nějaká Eura. Srbové však chtějí pouze seznam lidí, poplatek 20 Eur za bus a všichni dostávajíme do pasů razítko – za půl hodinu pokračujeme dál. Kolem 19 hodiny projíždíme Bělehradem a přesně ve 20 hodin už za tmy zastavujeme u dálničního motelu „Brzi dom“ v Krnjevu, v místě našeho noclehu.

I když máme nocleh dopředu zajištěn, při ubytování nás dva borci v oblecích provádějí chodbou motelu, zkoušejí dveře pokojů postupně vpravo a vlevo a kde je volno, dostávajíme pokoje. Tam nejde zavřít okno, tam zase zamknout pokoj, ale je tu čisto. V restauraci dáváme lahvové pivo Amstel a od podniky jako pozornost dostáváme tři obložené mísy s kebabem, klobáskami a zeleninou. Bylo to výborné, na ráno si domlouváme na snídani (je v ceně 15 Eur za motel) „hemenex“, nabízejí nám ho ze pštrosích vajíček, ale to odmítáme. V noci prší.

Malbora a pivo otevírají cestu do Makedonie

2.den) V 6 hodin máme snídani, pak nám domácí ukazuje výběh se pštrosy. Vyjíždíme přes sedmou hodinou, svítá a prší. Pokračujeme po dálnici podle řeky Moravy směrem k makedonské hranici, na přechod dorážíme kolem 11 hodiny, nechvalně proslavená oblast Kosovo je nějakým dvacet kilometrů od nás na západ. Od Srbů dostáváme druhé razítko do pasu, Makedonci chtějí seznam a začínají zdržovat - prý neví, zda máme platit jakousi taxu za bus. Spraví to igelitka s Mallborama a pivem. Po dvanácté hodině jsme konečně v Makedonii. Za dálniční poplatky přes celé Srbsko jsme zaplatili v přepočtu asi 83 Eur.

Makedonie je malá hornatá země, stále klesáme podél řeky Vandar k řeckým hranicím, dálnice je místy jen dvoupruhová. Dálnice nás stála jen 13 Eur.

V 15 hodin jsme na přechodu do Řecka. Makedoncům dáváme opět seznam, Řekové vybírají všechny pasy a projíždí je čtečkou po počítače. Vše je OK a po půl hodině pokračujeme do Řecka.

Kousek za přechodem vjíždíme na dálnici, začalo pršet, míváme exit na Soluň a před 18 hodinou místního (o 1 hodinu dopředu posunutého času) přijíždíme do prázdného kempu Mikitas v Gritse u moře. Sezona zde už skončila, víceméně čekají jen na nás. Prší, rychle stavíme stany.

Na 19 hodinu svoláváme první operativku a probíráme plán na další den. Chceme se pokusit o výstup na bájný Olymp (2917 m). Ráno bude volno, v poledne vyjedeme autobusem k chatě Prionia do výšky 1000 m. n. m. a odtud už pěšky vyjdeme na chatu Refuge A ve výšce 2060 m. n. m., kde máme rezervovaný nocleh. Lada, Luděk a Franta se

rozhodují zůstat v kempu, nahoru nás tedy půjde celkem 23. Ptáme se kempného na předpověď počasí a pak nám ještě kempný volá na chatu a potvrzuje rezervaci.

Výstup na chatu Refuge A pod Olympem

3.den) Celou noc přšelo a prší i ráno, v 7 hodin už je světlo. Máme obavy, zda nahoře nesněžilo. Dopoledne využíváme k doplnění zásob, přípravou na výstup, někteří zkoušejí vlézt do moře - v tomto počasí je to spíše povinnost. Kolem deváté přestalo pršet. Ve 12 hodin vyjíždíme autobusem na chatu Prionia. Za městečkem Litochoro nás zastavují u závory zastavuje slečna v pláštěnce (asi místní kontrola) a ptá se, kam jedeme a na náš program - hlásíme počty lidí. Slečna tvrdí, že nahoře napadlo 30 čísel sněhu. Pokračujeme ve stoupání po pěkné asfaltce, ve výšce kolem 900 m mjííme vyhlídkovou restauraci Stavros (parkuje zde několik aut a jeden autobus), dále mjííme odbočku ke klášteru Dionys (dle mapy zde má být parkoviště, ale nic tu není). 400 m před chatou Prionia asfaltka končí a pokračuje dobře uježděná šterková cesta. U chaty je velké šterkové parkoviště, vysedáme, řidič Standa se rozhoduje počkat nás do zítřka zde a nejet na noc zpět do kempu.

Krátce si prohlížíme dřevěnou chatu Prionia, je zde jen obsluha. Dobíráme vodu a nějaká piva z autobusu na večer. Ve 13.30 vyrážíme, čeká nás převýšení 1000 m na chatu Refuge A ve výšce 2060 m.n.m, dle průvodce asi 3 hodiny. Cesta vede lesem, je upravená pro muly, pomocí kterých je chata zásobovaná. Je to mezinárodní turistická trasa E4 a občas zahlédneme šipku „Refuge A“. Asi po hodině stoupání začíná pršet a to dost. Naštěstí první z nás, Juráš s partou, jsou na chatě už o půl čtvrté, tedy za 2 hodiny, poslední (Venca s Věrou a Marcelou) došli o hodinu později.

Chata je čistá, krásně zařízená, s vydlážděným okolím, nikde žádný „bordel“. I za posezení na lavičkách u chaty se tu však platí, jak říká uvítací nápis i v češtině.

V krbu hoří, sušíme věci. Dáváme večeri, polévka stojí 4 Eura, telecí s těstovinami 6,50 Eura, pivo 2 Eura, půllitrový džbánek vína 1,5 Eura. Většina z nás bude spát v noclehárně pro 20 lidí, kde se netopí, ale každý dostáváme 3 deky. Ve 22 hodin vypínají světla. Nocleh zde stojí 10 Eur.

„Vidmo“ na bájném Olympu

4.den) Je pátek 29. září, dnes nás čeká výstup na hlavní vrchol Olympu Mikitas s výškou 2917 m, podle průvodce 3 hod. V půl sedmé zapínají světla a vše se probouzí. V noci déšť ustal, svítily hvězdy, podle předpovědi má být pěkně (jako by to bylo objednané). Snídáme, nepotřebné věci necháváme v polici na chatě - tudy se budeme vracet i zpět. Před půl osmou vyrážíme, rozednívá se do pěkného dne. Olymp vidíme vysoko nad sebou už osvětlen slunečními paprsky, obloha jak „azur“. Rychle nabíráme výšku po klikaté kamenné stezce mezi borovicemi značenou červenou barvou až do sedla ve výšce zhruba 2500 metrů, chatu stále vidíme pod sebou, výborně situovaná na plošině v kopci mezi stromy, jako by tam stála odjakživa. Odsud pokračujeme táhlou svahovou kamennou pěšinou až na předvrchol Skala ve výšce 2866 m, kam přicházíme před 9 hodinou. Přímo před sebou vidíme za malým sedlem hlavní vrchol Mikitas trochu zahalený v malém mraku.

Dělíme na skupiny, technicky zdatnější 14členná skupina pokračuje napřed klesajícím, pak stoupajícím skalnatým terénem I.obtížnosti (dobře značenou červeno-žlutými kolečky na skále) na Mikitas 2917 m. Druhá skupina pokračuje „choďákem“ na technicky nenáročný vrchol Skolio 2912 m.

V 9.45 jsme na Mikitasu a máváme na druhou skupinu, která dorazila na Skolio. Zapisujeme se do vrcholové knihy jako „Eagles“ z Přerova, fotíme se u řecké vlajky, natáčíme a vychutnáváme vrcholové pivo „Zubr“. Na skalnatých stěnách pod vrcholem se

válí mlha, najednou se vytváří v mlze duhové kruhové okno a my v něm vidíme své stíny. Tomuto útvaru se říká „vidmo“ a kdo ho prý vidí se do hor určitě vrátí. Naposled jsem vidmo viděl před 20 lety na Lomničáku v Tatrách. Bůh Zeus je nám asi příznivě nakloněn! Kolem 10.30 se začínáme vracet na protější Skalu. Dolů to jde skalnatým terénem pomaleji než nahoru, postupujeme opatrně. Na Skale se setkáváme se druhou skupinou ze Skolia. Společně sestupujeme na chatu Refuge A, kde jsme kolem půl jedné, dáváme fazolovou polévku a pozorujeme vykládání právě dorazivšího „vláčku“ pěti mul s nákladem. Postupně jednu za druhou přivádějí ke vchodu chaty a sundávají pytle s proviantem, náklad každé odhaduji na 60 kg(?).

Po hodině odpočinku pokračujeme v sestupu dolů na parkoviště u chaty Prionia, kde nás čeká autobus. Sestup se nám zdá být nekonečný, do protivky stále potkáváme funicí děcka s kabelami a batohy, zřejmě budou mít na chatě nějaké soustředění (později se dovídáme, že je dovezly dva autobusy). Na Prionii jsme v 15.30, Standa už nás čeká, dáváme na chatě pivo, které si dnes rozhodně zasloužíme. Za hodinu už jsme autobusem v kempu a jdeme se koupat do moře. Je příjemně teplo.

Večer probíráme zážitky, Venca slaví dodatečně Václava, někteří výškový vrchol. První cíl našeho zájezdu jsme splnili. Zítra už přijde na řadu kolo.

Meteory na nás udělaly velký dojem

5.den) Takže dnes poprvé na kolo, už se všichni těšíme! V 7.30 vychází nad mořem slunce, balíme stany, „nakladači kol“ rovnají kola do busu, „bagážníci“ zase zavazadla. V osm se loučíme s kempným a odjíždíme po dálnici do Larisy a odtud přes Trikalu do Kalambaky, městečka přímo pod Meteorama. Je krásně, vypadá to, že počasí nám začalo přát.

Příjezd do Kalambaky je impozantní, už z dálky vidíme městečko s červenými střechami a nad nim obrovské skalní město (něco jako větší Prachovské skály). V 10.45 parkujeme v okrajové části a vykládáme kola. Vyrážíme na 20 km okruh skalním městem s převýšením asi 400 m, postupně projedeme kolem šesti klášterů na vrcholcích skal, z nichž některý chceme navštívit. Sraz u autobusu si dáváme na 15. hodinu.

Stoupání začíná zprudka, asfaltka je však výborná, provoz není velký, občas nás předjede nějaký autobus s výletníky. V letě v hlavní sezoně tu však asi musí být frmol! Míjíme klášter Agios Nikolas, pak Rousanou. Opravdu velkolepé, skoro jako gíč. Naším cílem pro návštěvu je však klášter Varlaan, kam se dostáváme kolem dvanácté. Vstupné je 2 Eura, jak víme, do klášterů nepouštějí v krátkých kalhotách či sukních, půjčují však kalhoty a dlouhé sukně. Bohužel tady došly, tak musíme pokračovat dál na nejvyšší a také největší klášter Megalo Meteo. Během prohlídky mi připadá, že je všude vše zlaté či pozlacené, místy se nesmí ani fotit, na což doplácí Filip. Kdysi byly kláštery přístupné v pouze vytažením v koších na rumpálu, teď jsou samozřejmě všude schody a rumpál s košem je zde jako atrakce. U klášterů jsou velká parkoviště pro autobusy a samozřejmě stánky se suvenýry a s turisty všech národností.

Kolem dalších klášterů už jenom projíždíme, od posledního „ženského“ kláštera Agios Stefanos je už jen parádní sjezd zpět do Kalambaky. Městečko projíždíme po hlavním bulváru, jsou dvě, tak usedáme k venkovním stolům restaurace a dáváme si typické řecké jídlo souvlaki s hranolkami a salátem tzaziki, to vše za 10 Eur. Na stůl vám dají bílý papírový ubrus, které po odchodu sbalí a dají nový. Pivo mají flaškové Amstel, zatím jsme v Řecku na točené pivo nenarazili, na druhé straně vám k pivu donesou z mrazáku vytažené ojiněné sklenice.

V 15 hodin nakládáme kola a jedeme autobusem zpět přes Larisu na poloostrov s pohořím Pilion. Do nádherného přímořského kempu Silia, poblíž města Volos, kde budeme spát dvě noci, přijíždíme před 18. hodinou.

Přejezd pohoří Pilion

6.den) A máme neděli 1.října, probouzíme se do krásného rána, po snídani nakládáme kola a v 8 hodin odjíždíme do blízkého Volose, odkud začíná autobus stoupat do horské vesnice Makrinita, což je podle průvodce Marco Polo jedno z míst, které si nelze nechat v Řecku ujít. Vesnice se nachází ve výšce od 600 do 800 m. n. m. ve svahu pohoří Pilion.

Kola vykládáme už před dědinou, protože vjezd je povolen pouze osobním autům, jak se posléze dovídáme kvůli velmi úzkým uličkám se spoustou obchůdků se suvenýry a ovocem. Po prohlídce malého kostela Jana Křtitele nasedáme na kola a stoupáme do sedla Hania na hřebenu pohoří ve výšce 1300 m n.m. Moře je kdesi v oparu hluboko pod námi a nás čeká odměna v podobě dlouhého sjezdu asi 20 serpentinami do městečka Makrirachi 1000 m pod námi, kde čeká autobus.

Při sjezdu míváme sady s červenými jablky podobnými našim Sparťanům, právě probíhá sklizen a všude u silnice stojí přepravky s jablky. Narážíme také na spousty popadaných kaštanů. Třetím ovocem jsou granátová jablka.

Od autobusu pokračujeme náročnou traverzovou silnicí s neustálým klesáním a stoupáním ve svahu Pilonu asi 300 m nad Egejským mořem. Na krajích silnice se válí popadané kaštany. Je čas oběda a tak se sháníme po nějaké taverně. Projíždíme město Tragaradha, zde je však všude plno a tak pokračujeme až k další zastávce s autobusem před vesnicí Lambinou. Stoupáme do sedla 550 m a sjíždíme do městečka Millies s vyhlášenou restaurací Kyra Maria.

Je už odpoledne, restaurace je ještě plná lidí, ale už skoro nic nemají. Dáváme si plněné masové koule, k tomu řecký salát a samozřejmě pivo (flaškový Amstel). V tomto městečku má cílovou stanici parní dráha, která tu jezdí jako atrakce z přímořského městečka Lehonia, dopoledne nahoru a odpoledne zase zpět.

Po pozdním obědě už jen sjíždíme dolů k moři a podél pobřeží se vracíme kolem 17.30 hod do kempu Sikia. Dnes jsme ujeli asi 82 km.

V 19 hodin máme operativku – zítra přejedeme pohoří Parnasos. Sjedeme do Delf a večer už budeme v Aténách. Krásný večer trávíme posezením v místní restauraci se stoly pár metrů od moře.

Pohoří Parnasos a Delfi

7.den) Stáváme brzo a sotva se rozední, nakládáme bágly a kola a v 7.15 hodin už odjíždíme zpět přes Volos na dálnici a dále na jih do Thermopyl. Krátce zastavujeme u pomníku sparťanského krále Leonida, který s hrstkou udatných vojáků dva dny ve skalní soutěsce držel postup Peršanů do vnitrozemí.

Z Thermopyl jedeme ještě kousek autobusem do podhorského městečka Lilea, kde ti zdatnější vykládají kola a zahajují stoupání přes pohoří Parnasos, skupina B se nechává vyvézt až do sedla ve výšce 1350 m.n.m.. Ze sedla mírně klesáme na nádhernou rozsáhlou náhorní kotlinu, kde na svazích okolních kopců vidíme lyžařské vleky. Zimní středisko je nyní však opuštěné. Nejvyšší hora tohoto pohoří má 2455 m.

Z této kotliny pak prudce klesáme do města Arachova ve výšce asi 900 m.n.m, kterému se říká „řecký Špindl“ a také je proslulé ručním tkaním koberců - však je tu také všude v uličkách vidíme vystavené.

Z Arachovy krásnou širokou silnicí klesáme do Delf s bájnou věštírnou. Všude je plno autobusů, které sem neustále přivážejí nové turisty. Areál vykopávek se rozprostírá ve skalnatém svahu nad i pod silnicí. Vstupné je 6 Eur, procházíme kolem zbytků Apolóna chrámu, prohlížíme si stadion, lázně a další vykopávky.

Po prohlídce nás čeká sjezd až moři do městečka Kira, kde máme sraz s autobusem. Náš tachometry dnes ukazují asi 62 km. Nakládáme kola a kolem 16.30 odjíždíme přes Livadhiu a Thivu na dálnici směr Atény, kde máme zajištěn nocleh v kempu Athens přímo v centru tohoto velkoměsta.

Kemp nacházíme bez problému, dojíždíme kolem 19.30, už se stmívá, ale kemp je dobře osvětlen. Povrch míst pro stany je však kamenitý. Máme problém zatlouci kolíky.

Zítřka máme volný den a chceme si prohlédnout památky. Radíme se s kempnou, jak se dostat do centra. Původně jsme chtěli jet na kolech (je to asi 7 km), ale kempná nám doporučila bus a metro, protože v Aténách se velký provoz. Měla pravdu, za celý další den jsme potkali jen dva lidi na kolech.

Usínáme jen ztěžka, protože kemp je hned u jedné z hlavních tepen Atén, což znamená neustálý hluk aut.

Prohlídka Atén

8.den) Noc byla díky dálnici hrozná. V 9 hodin odcházíme na místní autobus a pak metrem se dostáváme do centra. Vstupné na Arcropolis je 12 Eur. Je tu spousta lidí, samozřejmě všichni chtějí vidět hlavní památky Atén. Chrám Panthenon se opravuje, stojí tu dva velké bílé jeřáby. Procházíme dále kolem chrámu Niké a Dionysova divadla. Z Acropole sestupujeme kolem Hadrianova sloupu k Diovu chrámu a pak k rekonstruovanému Panathinaitos stadionu ve tvaru podkovy, kde byl na posledních Olympijských hrách v roce 2004 cíl maratónu.

U prezidentova paláce sledujeme výměnu stráže s tradičních dřeváčích, totéž se děje u budovy Parlamentu.

A už jsme v historické staré části Atén v Place, kde si dáváme v uliční taverně tradiční kebab, souvlaki a výbornou kávu frapé.

Pokračujeme k nejrozsáhlejšímu areálu vykopávek s tržnicí Agora, s Větrnou věží a k Hefaistovu chrámu, který je údajně nejvíce zchovalým chrámem v Řecku.

A konečně narážíme na hospůdku s točným pivem, památek už dnes bylo víc než dost, je to Heineken a samozřejmě ho točí do kríglů vytažených z mrazáku. 0,4l stojí sice 3,5 Eur, ale v tomto vedru (je asi 32 °C) chutná výborně. Po občerstvení už jenom pomalu procházíme dál městem směrem ke kempu, kam přicházíme kolem páté odpoledne.

Operativku máme ve 20 hodin. Zítřka se přesuneme přes Koryntský průplav na poloostrov Pelopones, kde budeme po zbytek zájezdu. Navíc na zítřek vyhlášíme horskou prémii na hrad Akrokorint.

9.den) Přes Mykény a Edidaurus do Tola

10.den) Kaňon Lousious

11.den) Olympia a pohoří Chelmos

12.-13.den) Cesta domů trajektem z Patrasu do Benátek

Co říct na závěr. Autobusem jsme přes 3700 km, na kole asi 355 km s převýšením až 4 500 m, vypili jsme 250 kartonů plechovkových piv, z nichž část byla sponzorským darem Přerovského pivovaru Zubr. Doprava, poplatky, trajekty, kempy, hotel, pojištění a symbol

zájezdu v podobě stuhy s nápisem Greece 2006 v barvě řecké vlajky nás každého přišly na 8200 Kč. Počasí nám myslím přálo, měli jsme pohodové řidiče Standu a Stánu. S mapami z nakladatelství Avanasí TOP25–TOP200 s měřítkem od 1:25000 po 1:200 000 (každá za asi 7 Eur) jsme byli spokojeni. DVD ze zájezdu připravil Petr B. a Filip s Romanem, obrázky na CD zpracoval Tomáš.

Vrcholem zájezdu byl určitě výstup na Olymp a ve všech určitě utkvěl okruh na kolech mezi skálami Meteor.

Tomáš Beránek